

PeaceCamp II

Fredsläger på Sundholmen 1 - 8 augusti 2004

Ett möte för fred mellan svenska, judiska och arabiska ungdomar

Borås FN-förening

Bakgrund...

Mellan den första och åttonde augusti hölls ett fredsläger på Sundholmen vid sjön Tolken, inte långt från Äspered. Lägret handlade om konflikthantering, kulturell identitet och konflikten Israel-Palestina.

Arrangörer var Ulricehamns Fredsförening, Borås FN-förening, Nätverk för Fred och Rättvisa och den israeliska ungdoms- och fredsorganisationen Re'ut Sadaka. Deltagarna på lägret var judiska och arabiska ungdomar från Israel och ungdomar från Sverige.

Ursprungligen hade vi planerat att ha ungdomar från både Israel och Palestina. Att det blev ungdomar enbart från Israel och inga från Palestina, var att vi fann

Re'ut Sadaka där som höll på med just det vi ville göra.

Deras verksamhet går ut på att sammanföra judiska och arabiska ungdomar och skapa en gemensam förståelse av konflikten. Nära en femtedel av Israels befolkning är faktiskt arabisk, och konflikten finns därför även inom landets gränser.

De svenska ungdomarna kom från fyra Sjuhäradskommuner; Ulricehamn, Mark, Borås och Tranemo. Ungdomarna hade skrivit ansökningar för att få en uppfattning om deras tankar. De som sedan var med på lägret var de som följde med hela vägen från förstaträffen fram till lägret.

Vårt syfte med lägre...

Vi lever i en konfliktfylld värld, men samtidigt arbetar en växande skara människor världen över på lösningar av konflikter utan våld. Vi tillhör dem som tror på att konflikter visst kan lösas på fredlig väg. Konflikt handlar till stor del om brist på kommunikation. Man talar inte med den andra parten, man talar bara om dem, sällan försöker man för en verklig dialog.

En konflikt kan inte lösas om vi inte talar med varandra, och ännu viktigare att vi lyssnar till den andres argument och synpunkter. Det spelar mindre roll om denne andre är vännen, grannen eller om denne kommer från ett annat land. Man kan arbeta för att förändra på alla nivåer.

Vi väljer i detta fall att arbeta i det lilla med det stora. Det är inte bara ledare som behöver mötas utan än viktigare är att vanliga människor möts. Det är framtiden vi måste se till, och det är ungdomar som är framtidens representanter. Vi vill hjälpa unga genom att ge dem chansen att möta andra unga.

Vi vill också visa att förändring är möjlig genom att visa på hur andra konflikter lösts - oftast med mycket enkla medel. Vi löser inte konflikten genom detta fredsläger, men vi hoppas att det kan bidra till att se möjligheterna.

Några av de aktiva...

Mattias Linder
(UFF)

Börje Andersson
(UFF)

Bo-Lennart Bäcklund
(BFNF)

Marianne Sjövall
(BFNF)

Åke Widfelt
(NIFR)

Adi Maoz
(RS)

Raz Weiner
(RS)

Lotta Norberg
(ledare)

Ewa Dahlberg
(ledare)

Mehran Payamani
(underhåll)

Ett tack till...

Utrikesdepartementet, Svenska FN-förbundet, Svenska freds- och Skiljedomsföreningen, Ulricehamns Sparbank, Marks Kommun, Ulricehamns Kommun, Borås Stad, Fred i Våra Händer, Hallgrens Buss, S:t Örjans scoutkår och Liseberg.

GullBritt och Lennart Johansson, Gunilla Bern-Antonsson, Kristina Björnerås, Ingerd Algotsson, Ingemar Gustafsson, Karin Torstensson, Anders Hjort, Sigge Andersson, Lena Linder, Glenn och Lisbeth Rosén, Håkan Eriksson, Erik Johnson, m fl.

Förberedelserna...

Mattias och Börje i färd med att planera inför lägret.

Arbetet med lägret pågick i över ett år före genomförandet. Vägen från idé till genomförande var lång, många gånger arbetsam och emellanåt rådde miss-tröstan. Med ett eftersträvansvärt mål i sikte arbetade vi på.

Det hela startade med en brainstorm i maj 2003. Under sommaren fortsatte vi att utarbeta de allmänna dragen. Från

och med hösten 2003 började arbetet på allvar. Vi började kontakta skolor och söka efter ungdomar som ville delta i lägret.

Två speciella grupper bildades, en för programmet och en för ekonomin. Ekonomigruppen ansvarade för budget och började söka efter pengar. Det gick dock trögt. Flera av oss hade givit upp när beskedet från Utrikesdepartementet kom om att vi skulle få 100 000,-. Det var en dryg månad före lägret.

Programgruppens arbete hade gått på sparlåga då utsikterna för ett genomförande upplevdes så avlägsna. Men det program som utarbetades är vi stolta över. Bakom det stod tre personer med en bakgrund i konfliktlösning, som arbetade fram det tillsammans med de två ledarna i Israel.

Planeringen av det praktiska involverade dock flest personer. Det är mycket som skall fungera för att ett program alls skall kunna genomföras.

Lägerträffar...

Vi hade sex träffar med våra ungdomar före lägret för att på olika sätt förbereda ungdomarna. Till att börja med var det viktigt att de fick en uppfattning om konflikten mellan Israel och Palestina. Kunskaper i konflikthantering var också viktiga för en förståelse av bakgrunden till lägret.

Fredslägerträff i Mark våren 2004. Från vänster: Börje, Mattias, Anders, Elin och Stina.

Vi såg också kunskaper i konflikthantering som något viktigt över huvud taget, inte bara i relation till konflikter som lett till krig. En träffarna var dessutom en helhelg med konfliktlösning.

Konflikthantering är något som man har nytta av i allt umgänge med sina medmänniskor, från familj till nya bekantskaper från andra länder. Därför känns detta som en av de viktigaste gåvorna som våra ungdomar fick.

Språket under lägret skulle bli engelska, så mot slutet kom även denna färdighet med på schemat. Med träffarna skulle också ungdomarna komma med i planeringen av lägret, men det blev inte i så stor omfattning som vi nog hade tänkt oss från början. Skulle vi lyckats med det skulle vi fått ha fler träffar än vi nu hade.

Utöver lägerträffarna hade vi något som vi kallade för lokalträffar. De var utformade som en studiecirkel kring konflikten Israel-Palestina. Den diskuterades tre kvällar i Mark och tre kvällar i Ulricehamn.

Lägret...

Övre raden: Sebastian, Börje, Itay, Nour, Niklas, Raz, Mattias, Eihab, Oznat, Mai, Kalle. Mellersta raden: Lotta, Simone, Linnéa, Najam, Ronza, Adi, Hadas, Stina, Oren. Nedre raden: Michaela, Karolin, Mattias, Muna, Elin, Matilda, Tair och Anders.

Öppnandet...

Den officiella invigningen blev pampigt då Börje hade fått tag på en trumpetare som framförde några stycken före och mellan talen. Förutom Börje i talarstolen fann man också riksdagsmannen Joe Franz från Borås, kommunordförande i Borås Björn Bergquist och från Ulricehamns kommun kom Staffan Bäck.

För Re'ut Sadaka talade Muna Abu Oksa och Raz Weiner. De bar de tröjor som alla deltagare hade fått - "Make love - Not War". Budskapet har blivit coolt igen!

Media uppmärksammade lägret en hel del, och denna dag hade vi Västnytt, Borås Tidning och Ulricehamns tidning på besök under öppnandet.

Lära känna varandra...

Grundläggande för hela programmet var att bygga gruppen, så de första workshoparna utgjordes av lära-känna-lekar. Men det var bara för att få igång kommunikationen, resten av arbetet gjorde de själva på fritiden.

Just fritid kunde det nog varit mer av. Men även om det var ett packat schema så var ungdomarna väldigt engagerade och intresserade.

Mycket av det starka engagemanget berodde på att det var ett verkligt problem som behandlades. De judiska och arabiska ungdomarna levde med det, och de tog med de svenska ungdomarna i sin verklighet.

Identitet...

Ungdomarna från Israel hade inte träffats så mycket innan, mer än att de förberetts på resan. Men redan på lägrets andra dag berättade de om sin personliga upplevelse av konflikten.

När de judiska och arabiska ungdomarna berättade om sina upplevelser blev det väldigt känslomt. Det var som en av de svenska ungdomarna sedan beskrev det: ”- Känslorna fyllde hela rummet, och liksom riktigt tryckte mot kroppen”.

Vi gick laget runt och alla berättade de något. Flera hade berörts av konflikten genom att de förlorat någon vän eller släkting i bombattentat, medan det för de arabiska ungdomarna handlade om trakasserier som de själva eller nära utsatts för.

Efter denna runda delade vi in oss i två grupper, de judiska och arabiska ungdomarna i en grupp och svenskarna i en grupp.

De israeliska ungdomarna skulle gå djupare med sina berättelser, och bearbeta dem tillsammans. Under denna del av workshoppen hade det blivit än mer känslomt än tidigare. Men det hade gått riktigt bra, och de hade tagit sig igenom det hela stärkta och förändrade.

De svenska ungdomarna behövde verkligen var för sig själva också, för det märktes att de berörts starkt av berättelserna. De hade känt sig utanför, de hade ju inte upplevt det som de israeliska ungdomarna gjort, och berördes inte personligen av konflikten.

När vi åter samlades visade det sig att svenskarnas farhåga om att vara ”utanför” var lite obefogad. Flera av både de judiska och de arabiska ungdomarna berättade att de hade upplevt det som ett stöd att bara veta att det var någon utanför konflikten som brydde sig.

Vi svenska ledare hade varit tveksamma till att ta upp konflikten så här på en gång. Vi ville bygga upp ett sånt här möte sakta och försiktigt. Men det är så här Re’ut Sadaka alltid arbetar - upp med problemet på bordet så att man kan bearbeta det. Och, som en av ledarna från Israel uttryckte det ”- It’s fantastic! It works every time!”.

Besök i Mark...

Torsdagen spenderades helt och hållet ”hemifrån” Sundholmen, vilket visade sig innebära mycket mer än vad vi insett - även fritiden har en funktion.

Dagen började med en resa till kursgården Två Skyttlar i Örby i Marks kommun. Det var där som fröet till detta fredsläger såddes av Marks fredsförening med bland andra Ingemar Gustafsson och Bosse Lundberg i form av deras PeaceCamp som hölls 1983, med ungdomar från USA, Sovjet och Sverige.

Ingemar, Lars-Olof Johansson från kommunen och riksdagsmannen Bernt Ekholm (s) och Mattias Linder höll några korta tal vid minnesstenen. Våra ungdomar fick också möta några av dem som var med 1983 och var unga då.

Efter lunch åkte vi till Göteborg, och på eftermiddagen strosade vi runt i ett solstrålande Avenyn. På kvällen blev det en helkväll på Liseberg.

Det visade sig att detta var en av de viktigaste dagarna under lägret, fast vi inte haft en enda workshop. De judiska och arabiska ungdomarna kunde få vara fria från allt vad konflikten heter för en dag. Oron för trakasserier och bombattentat var borta, och denna dag behövde de inte tänka på konflikten hela tiden.

Visioner...

Med lördagen inleddes slutfasen av lägret. Planen var att vi skulle ta fram en vision för Israel-Palestina, fortsätta med vad som behövs för att nå dit och slutligen vad vi på lägret skulle kunna bidra med i framtiden.

De judiska ungdomarna presenterar sin vision för det framtida Israel-Palestina.

De svenska, judiska och arabiska ungdomarna satte sig på var sitt håll och tog fram var sin vision. När de presenterades skulle man kunna tro att grupperna tjuvlyssnat på varandra, för de var påfallande lika.

Man kunde väntat sig större skillnader då det ju är en hel del som skiljer grupperna åt. Utgångspunkten i konflikten är olika, där araberna är i underläge, Israel är den med överlägsen makt. När

det gäller de svenska ungdomarna så är de väldigt långt från platsen för konflikten. Men ändå blev de så lika!

De svenska ledarna hade trott att de svenska ungdomarnas vision skulle vara mer optimistiska, men blev förvånade över att det förhöll sig tvärtom. De hade faktiskt varit mer återhållsamma än de judiska och arabiska ungdomarna, som faktiskt varit än mer optimistiska.

Det som var gemensamt i visionen för grupperna:

- Fred råder
- Inga gränser mellan folken
- Araber och judar lever tillsammans
- Ingen armé (svenskarna ville ha en liten)
- Skolan är viktigt

Om man tar det steg som ligger närmast nuet, om 10 år, kan man också skönja vad de anser vara viktigt för att visionen skall uppnås:

- Fredssamtal mellan Israel och Palestina
- Ett fullt israeliskt erkännande av ett fritt Palestina
- Fredsarbete
- Skolväsendet har en central roll

Dessa visioner använder nu ungdomarna både i Sverige och Israel för ett fortsatt arbete för fred.

Kåtan...

Några av ungdomarna i färd med att få ut sina tankar om fred och Israel-Palestina på kåtan.

Här är resultatet, som en sammanfattning av tankarna hos de olika ungdomarna på lägret.

På fredslägret i Mark 1983 så restes en minnessten. Vi på PeaceCamp II anlidade konstnären Håkan Eriksson. Hans förslag var att ungdomarna skulle måla en kåta.

Ungdomarna fick måla precis vad de ville. Vi hade sedan en ceremoni där kåtan restes. På lördag kväll hade vi svensk kulturafton där kräftkalas och midsommar mixades - och här fick långdanserna sluta inne i kåtan.

Det såg vi en symbolik med. På kåtans yttersida fanns alla de idéer, tankar och önskningar som ungdomarna hade målat, och nu inneslöts vi av dem!

Kåtan är för stor för att sparas, så Håkan kommer att göra två miniatyrer av den, en stannar i Sverige och en skickas till Israel.

Avslutning...

Allting måste ha ett slut, även så ett fredsläger, hur sorgligt det än må vara. Men vi hade alla en stark upplevelse av att ha åstadkommit något.

Det blev också en fin avslutning, där vi satt i cirkel och där var och en fick berätta om hur de upplevt lägret, både det bra och det som kunde gjorts bättre.

Därefter följde ett invecklat kramkalas i cirkeln.

Avslutningen var på söndag eftermiddag, men ännu var allt inte över. Ungdomarna från Israel skulle spendera kvällen och dagen efter hemma hos de svenska ungdomarna.

Denna hemma-hos-vistelse hade tillfört lägret en helt ny dimension. Det må ha varit ett bara ett drygt dygn, men ungdomarna hade funnit varandra på ett helt annat sätt än tidigare. Frågan är om de fortsatt att hålla kontakten som de nu gör utan denna dag.

Den ”verkliga” avslutningen var istället på Landvetters flygplats klockan fem på morgonen den 10 augusti. Nu kom färvalen och tårarna, och kramarna var än hjärtligare.

Framtiden...

När vi planerade lägret ville vi inte att genomförandet av det skulle vara slutet på projektet, vi ville det skulle ge mer. Vi ville sprida budskapet om vårt arbete.

Det är också det som ungdomarna nu börjat göra genom att åka ut på skolor i Suhärad och informera om lägret och konflikten Israel-Palestina. Besök hos olika organisationer saker också.

Lägrrets tema var ”social förändring och aktivism”, och den sista delen av programmet innebar att försöka finna

aktiviteter som kunde utföras för att hjälpa till att lösa konflikten. Ungdomarna i från båda länderna utarbetade tillsammans idéer.

De svenska ungdomarna skapade en lista över vad de ville göra. En av planerna var att informera om lägret vilket de nu gör. En annan var att samla in pengar, vilket de gör vid en föreställning med familjerna och aktiva från lägret. Andra idéer är bland annat att demonstrera och skriva insändare.

”Education for Peace”...

Med fredslägret som grund vill vi fortsätta ett arbete med att nå ut med kunskaper i konfliktlösning i Sjuhärad. Vårt nästa projekt har vi kallat ”Education for Peace”.

Ett mål för utbildningen är också att utbilda framtidens ledare, beredda att agera i en globaliserad värld som förändras allt snabbare.

Framförallt är målet att utbilda ungdomar i Sjuhärad i konfliktantering, vilket vi gör tillsammans med Fred i Våra Händer som bland annat FN-förbundet och PeaceQuest står bakom.

Den andra delen är politiskt arbete, där man genom faktiskt arbete med någon fråga lär sig hur man kan påverka. Dessa aktiviteter kommer att kretsa kring konfliktlösning och Israel-Palestina. Vi fortsätter också vårt samarbetet Re’ut Sadaka. Ett par av våra ungdomar har dessutom deltagit i FN-förbundets

tredagars FN-rollspel i februari 2005.

Fred i Våra Händer vill starta ick-evåldsteam av unga människor som kan fungera som ”ambassadörer” för ick-evåld på olika nivåer i samhället. Syftet med teamen är att sprida information, kunskap och engagemang om fredsskapande och ickevåld.

Målet är att teamen ska kunna hålla workshops och övningar på temat dagar eller studiedagar, och eventuellt medla mellan klasskompisar. Utbildningen riktas till ungdomar mellan 16 och 25.

Till slut så är vår förhoppning att det blir en resa till Israel tillsammans med våra ungdomar hösten 2005. Tanken är också att föräldrar kommer att följa med. Ungdomarna vill verkligen se länderna de hört och läst så mycket om, och självklart återse vännerna från lägret!

Organisationerna...

Re'ut-Sadaka, som betyder "vänskap" på hebreiska och arabiska, är en judisk-arabisk ungdomsorganisation som arbetar för en fredlig samexistens mellan judar och araber.

De är verksamma inne i själva Israel, som också har en arabisk befolkning som motsvarar en femtedel av invånarantalet. Det går en skarp skiljelinje mellan befolkningsgrupperna, med stark bostads- och utbildningssegregering. Med det som bakgrund bildade några judiska och arabiska ungdomar Re'ut Sadaka i Tel Aviv 1982.

De har sedan dess arbetat med att föra samman judiska och arabiska ungdomar. Arbetet baseras på tron att ömsesidig förståelse kräver att faktiska relationer mellan judar och araber kommer till stånd. Sedan starten har fler än 7 000 ungdomar träffats i Re'ut Sadakas regi, och numera

Ett av de många judisk-arabiska möten Re'ut Sadaka anordnar.

deltar 500 ungdomar om året. Organisationen arbetar för ömsesidig respekt och tolerans, lika rättigheter, respekt för demokrati och pluralism, och utvecklar ungt ledarskap i Israel. År 1995 uppmärksammades de av Friends of the United Nations med priset "We the Peoples: 50 Communities".

www.reutsadaka.org

Ulricehamns Fredsförening är en lokalavdelning Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen. Fredsföreningen bildades 1983 och har sedan dess arbetat för att uppmärksamma fredsfrågor i kommunen, bland annat genom att ordna något arrangemang under FN-veckan varje år. Andra stående inslag är att vaka på stan på Hiroshimadagen den 6 augusti, och att inför julen göra en insamling till Kvinna till Kvinna.

www.svenskafreds.se

Borås FN-förening

Med utgångspunkt från Svenska FN-förbundets stadga för FN-föreningar vill Borås FN-förening i nära samarbete med medlemsorganisationerna och andra organisationer i kommunen arbeta för att bidra till ett aktivt engagemang i FN-frågor. Målgrupper för FN-föreningens verksamhet är FN-föreningens enskilda medlemmar, medlemsorganisationerna, allmänheten och framför allt ungdomar och kommunernas skolor.

www.sfn.se

Nätverk för Fred och Rättvisa bildades som ett resultat av den nya världsordning som skapats sedan terrorattentaten mot USA den 11 september 2001. Frågorna har sedan dess varit flera, och konflikten Israel-Palestina har varit en återkommande fråga. Nätverket fungerar som ett kontaktnät som kan startas upp när det sker några världshändelser som engagerar, däremellan är det vår hemsida som håller nätverket levande.

www.fredochrattvisa.org

Kontakt...

E-post: fredslager@fredochrattvisa.org

Hemsida: www.fredochrattvisa.org/peacecamp

Telefon: 0321 - 123 86 (Mattias Linder)

Adress: Ulricehamns Fredsförening, c/o Börje Andersson, Nordgården, Tvärreds Stavared 205, 523 94 TVÄRRED